

RIUKKUISTA VOIMATTOMUUTTA

„Iskran” 104. numerossa on julkaistu artikkeli alakerta-kirjoituksemme „Kolmas askel taaksepäin” * johdosta („Proletari” № 6). Siinä me aivan rauhallisesti kerroimme, että uusiskralaiset käyttivät puolueen nimessä kirjapainoa, varastoa ja rahaa, mutta katsoivat parhaaksi kiertää puolueen omaisuuden luovuttamista. Se, millaiseen tilaan tämän lausunnon aiheuttama ärtyisyys on „Iskran” saattanut, näkyy uusiskralaisten sanonnoista, jotka on esitetty Bundin unohtumattoman „ruokottomuuden” hengessä. „Iskra” tarjoaa meille rakastettavasti sekä „likaisen luudan” että „parjaavat pelkurit” y.m.s., y.m.s. Aivan sitä samaa, miksi Engels aikoinaan luonnehti vissin lajin emigranttien polemiikin: „Jokainen sana on yöastia, eikä mikään tyhjä yöastia” (Jedes Wort — ein Nachtopf und kein leerer)⁵⁴. Emme tietenkään ole unohtaneet ranskalaista sananpartta: sättimistä käyttää perustelunaan se, jolla ei ole argumentteja. Kehoitamme nytkin puolueettomia lukijoita punnitsemaan kylmäverisesti, mistä syystä meteli on syntynyt. Uusiskralaiset eivät vastanneet Keskuskomitean kirjeeseen, kun se III edustajakokouksen jälkeen kehoitti heitä luovuttamaan puolueen omaisuuden. He eivät tunnusta III edustajakokousta, eivät tunnusta Keskuskomitean kääntymistä bolshevikkien puolelle. Olkoon niin. Mutta tuosta tunnustamattomuudesta johtuu vain se, että oman mielihiteensä mukaan uusiskralaisten pitäisi luovuttaa vain vissi osa puolueen omaisuudesta, eikä kaikkea. Se on siksi selvä asia, että „Iskra” itse puhuu nyt kirjoituksessaan „puolueen kaiken omaisuuden jakamisen mahdollisuudesta”. Jos asia

* Ks. Teokset, 8. osa, ss. 540—550. *Toim.*

on niin, herttaiset vastustajamme, niin miksette te voisi vastata asiaankuuluvalla tavalla Keskuskomitean kirjeeseen? Sillä muutenhan, huolimatta sanontojenne kaikesta tarmokkuudesta, pysyy epäilemättömänä se tosiasia, että enemmistö tekee avoimesti kaikesta tiliä julkaisemalla III edustajakokouksen pöytäkirjat, mutta te ette tee kenellekään minkäänlaista tiliä siitä, miten te käytätte puolueen omaisuutta, ettekä julkaise mitään pöytäkirjoja, sätitte vain. Ajatelkaapa rauhallisena hetkenä, minkälaisen vaikutuksen harkintakykyinen yleisö onkaan saava tuollaisesta käyttäytymisestä!

Edelleen. Edustajakokoukselle edullinen Keskuskomitean kääntyminen ei miellytä „Iskraa”. Se on luonnollista. Mutta eihän tämä ole sen ensimmäinen käänös. Vuosi sitten, elokuussa 1904, Keskuskomitea kääntyi vähemmistön puolelle. Vuosi sitten me ilmoitimme painetun sanan kautta ja julkisesti, ettemme tunnusta lailliseksi Keskuskomitean menettelyä. Herää kysymys, kuinka menettelimme silloin puolueen omaisuuden suhteen? *Me annoimme niin kirjapainon, varaston kuin myöskin kassan menshevikeille.* „Iskra” voi säittää niin paljon kuin haluaa, mutta tämä tosiasia pysyy tosiasiana. Me teimme tilin ja luovutimme omaisuuden vastustajillemme haluten taistella puoluekeinoja käyttäen ja pyrkien saamaan koolle edustajakokouksen. Meidän vastustajamme piiloutuivat edustajakokoukselta eivätkä ole tehneet kenellekään minkäänlaista tiliä (lukuunottamatta omia kannattajiaan, mutta heillekään sitä ei ole tehty julkisesti, sillä ensinnäkään ei ole olemassa „konferenssin” pöytäkirjoja ja toiseksi, ei ole tietoa sen päiväjärjestyksestä eikä sen valtarajoista, s.o. missä määrin sen päätökset ovat velvoittavia itselleen menshevikeille).

Puolueemme sisäinen taistelu on päättynyt kahtiajakoon; nyt on käynnissä vain puolueen taistelu toista, prosessiorganisaatiotilassa olevaa puoluetta vastaan. Ja kun nyt luodaan yleissilmäys ennen kahtiajakoa käydyn taistelun historiaan, niin jokainen — (tietenkin niistä, jotka asiakirjojen perusteella *tutkivat* puolueensa historiaa eivätkä rajoitu kuulopuheisiin, niin kuin monet Venäjältä tulleet tekevät) — jokainen voi nähdä selvästi taistelun yleisen luonteen. Enemmistö, jota syytetään „formalismista”, byrokratismista y.m.s., antoi vastustajilleen *kaikki* muodolliset prerogatiivit, kaikki byokraattiset laitokset: ensin

Pää-äänenkannattajan toimituksen, sitten Puolueneuvoston ja vihdoinkin Keskuskomiteankin. Vain edustajakokousta he eivät tahtoneet antaa eivätkä antaneet. Ja kävi niin, että bolshevikit rakensivat puolueen uudelleen (tai perustivat itselleen oman puolueensa, kuten uusiskralaiset luonnollisesti ajattelevat) perustaen *kaikki* puoluelaitoksensa kokonaan puolueyöntekijäin vapaaehtoisen suostumuksen pohjalle,— ensin Enemmistökomiteain Byroon, sitten „Vperjod” lehden ja vihdoinkin puolueen III edustajakokouksen. Vastaväittäjämme päinvastoin pitävät kiinni nimenomaan muodollisista prerogatiiveista ja byrokraattisista laitoksista, jotka niille on säälistä lahjoitettu! Tosiaankin, katsokaapa: eivätkö Lenin ja Plehanov sitten lahjoittaneet heille „Pää-äänenkannattajan toimitusta”? Nimittäessään itseään „puolueen Pää-äänenkannattajaksi” „Proletari” nojautuu III edustajakokouksen päätöksiin, joita menshevikit eivät tunnusta, mutta jotka kokoonpanoltaan kaikille tunnettu puolueen enemmistö on selvästi, tarkasti ja määrätysti tunnustanut. „Iskra” taas, nimittäessään itseään „puolueen Pää-äänenkannattajaksi”, nojautuu II edustajakokouksen päätöksiin, joita nykyään eivät tunnusta bolshevikit (me olemme ottaneet niiden tilalle III edustajakokouksen päätökset) *enempää kuin menshevikittään!!* Siinä se asian ydin juuri onkin! Onhan menshevikkien konferenssi itse kumonnut II edustajakokouksen säännöt. Uusiskralaisethan *larrautuvat nyt otsikkoon*, jonka heidän omat kannattajansa ovat kumonnet!

Itse Plehanov, joka ei ole milloinkaan voinut yhtyä täydellisesti uusiskralaisiin periaatteessa, mutta joka on kuitenkin tehnyt heille loppumattomasti henkilökohtaisia myönnytyksiä, joka on enemmän kuin tarpeeksi hyökkäillyt bolshevikkeja vastaan ja jolle uusiskralaiset ovat sen vuoksi aina kumarrelleet ja kumartelevat,— jopa hänkin on sanonut, että konferenssi antoi kuolettavan iskun keskuslaitoksille, ja pitänyt parhaana karistaa tomut jaloistaan. Mutta uusiskralaiset edelleenkin nimittävät itseään „Pää-äänenkannattajaksi” ja soimaavat niitä, jotka osoittavat heille, että koko heidän puolueasenteensa ei ole ainoastaan virheellinen, vaan myös ehdottoman säädytön. Soimaaminen, jonka johdosta olemme koko puheen aloittaneet, on nimenomaan tuon säädyttömyyden hämärän tajuamisen psykologisen kiertämätön seuraus. Muistutamme, että jopa

hra Struvekin, joka on monta kertaa ilmaissut *periaatteellisen* myötätuntonsa Trotskia ja Staroveria kohtaan, Akimovia ja Martynovia kohtaan, yleensä uusiskralaisten tendenssejä ja muun muassa heidän konferenssiaan kohtaan, oli pakoitettu aikoinaan myöntämään, että heidän asenteensa ei ole aivan moitteeton tahi oikeastaan se ei ole ollenkaan moitteeton (ks. „Osvobozhdenije” № 57).

Me tiedämme vallan mainiosti, että sosialidemokraattien, varsinkin työläisten, laajat piirit ovat hirveän tyytymättömät kahtiajakoon (kukapa siihen voisi olla tyytyväinen?) ja valmiit „mistä hyvänsä” hakemaan ulospääsyä siitä. Me täysin ymmärrämme ja ehdottomasti kunnioitamme tätä mielialaa. Mutta me varoitamme kaikkia ja jokaista: pelkkä mieliala ei riitä. Sanonta „mistä hyvänsä” ei kelpaa mihinkään, sillä siitä puuttuu pääasia: kahtiajaon lopettamiseen tarvittavien *keinojen* ymmärtäminen. Mitkään katkerat sanat, mitkään yritykset muodostaa jotain „kolmatta”, ei bolshevistista eikä menshevististä, eivät auta asiaa, vaan sotkevat sitä vieläkin enemmän. Sellaisen voimakkaan henkilön kuin Plehanovin esimerkki on tosiasiallisesti, kahden vuoden kokemuksella, todistanut sen. Antaa Saksan sosialidemokraattien, jotka, samoin kuin K. Kautskykin, tietävät kahtiajaostamme useimmissa tapauksissa yksipuolisten kertomusten perusteella, selviytyä asiasta katkerilla sanoilla. Heidän tietämättömyytensä on sentään anteeksiannettavaa, vaikka heidän halunsa tehdä päätelmiä siitä, mitä he eivät tiedä, ei tietenkään ole anteeksiannettavaa. Venäjän sosialidemokraattien täytyy vihdoin oppia halveksimaan henkilöitä, jotka voivat selviytyä asiasta katkerilla sanoilla, jotka heilahtelevat puolesta toiseen, keikailevat „rauhan”-fraaseilla ja ovat voimattomia tekemään yleensä mitään reaalista rauhan hyväksi. Reaalinen tie rauhaan ja puolueen yhtenäisyyteen ei kulje häthätää tehtyjen sopimusten kautta, jotka aiheuttavat uusia selkkauksia, sotkevat lisää ja entistä pahemmin asian, vaan tuona tienä on kummankin osan taktillisten ja organisaatiotendenssien täydellinen ja *tosi-*
asiallinen selvittäminen. Siinä suhteessa olemme niin tyytyväisiä kuin olla taitaa uusiskralaiseen konferenssiin. Se merkitsi uusiskralaisuuden peruuttamatonta rappeutumista. Vallankumous lyö murskaksi heidän taktillisen hvostimisinsa. Heidän „prosessi-organisaatiostaan” on tulossa yleisen pilkan esine. Toisaalta heistä eroaa Plehanov, jota

konferenssi on nähtävästi „valistanut” ei ainoastaan konferenssin organisaatioajatuksen suhteen, vaan myös uusiskralaisten periaatteellisuuden suhteen. Toisaalta heistä eroaa Akimov, joka julistaa Pietarin menshevikkien lupaukset eli „periaatteet” „tyhjämpäiväiseksi fraasiksi” („Poslednije Izvestija”⁵⁵ № 235). Puolueen kolmas edustajakokous liitti toisen puolen entistä tiiviimmin yhteen. Konferenssi itse löi hajalle toisen puolen. Me voimme vain neuvoa „sovittelijoille”: tutkikaa, toverit, kahtiajakaantumisen historiaa, ottakaa selville Plehanovin sovittelupyrkimysten epäonnistumisen syyt, älkää kaatako uutta viiniä vanhoihin leileihin!

„Proletari” № 9,
heinäkuun 26 (13) pnä 1905

Julkaistaan „Proletari” lehdessä
tekstin mukaan